

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Józsei-körút 18.

Főszerkesztő: VÉSZI JÓZSEF.
Felelős szerkesztő: BRAUN SÁNDOR.
Kiadja: A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 14 frt, 1/2 évre 7 frt, 1/4 évre 3 frt 50 kr.,
egy hónapra 1 frt 20 kr.
Egyes szám Budapesten 4 kr., vidéken 5 kr.

Visszatérés és fuzió.

Budapest, február 26.

A feltornyosult hullámok a kék ég derűje alatt elsimulva térnek vissza medrükbe. Előttünk a hajók is; árbocaikon némán foglalnak helyet a viharnak fáradt madarai; sikoltozásuk nem riasztja többé a hajónak rémült népségét, mely most pihenni száll.

Nagy volt a vihar. A vitorlák foszlányokra tépve, de a hajó ép és sérületlen!

Hála nektek derék kormányosok, hűséges matrózok, akik Scylla és Charibdis közé sodorva is, megóvtátok a drága hajót s kincseivel révpartra hoztátok. Jutalmatokat meg fogjátok lelni lelketek öntudatában és látásában amaz eredménynek, amit előidéztetek. A hajó mestere s ti félreállhattok, de álljanak félre azok is, akik a szenvedélytől elvakítva arra dolgoztak, hogy a hajó szirték közé jutva mérhetlen veszélyek közé kerüljön. Vagy hát ne álljanak félre se, de lássák be tévedésüket, az út és cél helytelenségét, amit követtek, az érzelmek értéktelenségét amiket ápoltak, hiszen most már figura docet; aztán térjenek arra az utra, amelyen a vezérszínre az önzetlen hazaszeretet és vegyék ki részüket az alkotásból.

Ti pedig derék kormányosok, hűséges matrózok, elő fogtok lépni. Elő kell lépnetek! Ezt kívánja tőletek a haza és trón érdeke egyaránt; s ki az, ki elég merész és igaztalan volna utatokba állani? Ki az, ki tiltakozni merészelne, hogy rálépjetek arra az utra, melyen a haza lételén és jövőjén önzetlenül munkálkodni kell és lehet? E tiltakozás forrása csak a legdurvább egoizmus, a saját gyengeség és silányosság tudata és érzete, a leghíványabb féltékenység lehetne, amely gyarló érzések szereplését eltűrnünk

egy percre sem volna szabad. De nem is tartunk tőle! Ki is lenne olyan vakmerő, hogy a férfijellem, nemes ambíció, önzetlen hazafias vágyak, a tudás és képesség, a multakban való nagy érdemesültség képviselőinek utjába állani merészelne?

Ily szerepre csak az vállalkozhatik, akit vakká és elfogulttá tett a szűkkeblűség, a pártszenvédély és személyi gyűlölködés; ezek pedig a politikának nem lehetnek jogos faktoraik s így létjogosultsággal nem is bírnak.

A párt nem egyéni tulajdon. Valamely párt vagy az országé, vagy senkié. Önmagáé nem lehet soha, annál kevésbé lehet egyeseké. A párt nem végcél, hanem csak eszköz az ország érdekeinek szolgálatára.

A párttagsághoz való igényt és jogosultságot az elvi összetartozandóság és célközösség egységének fennforgó tényei adják meg; ezek azok a kapcsolatok, amelyek az egyes pártban az egészszel szorosra fűzik s az így alkotott köteleket fenntartják. És amint az elvi összetartozandóság és célközösség egységének tényezői az egyesben megteremtődnek, önjogánál fogva lesz a pártnak tagja és nem a pártkegyelméből. Az egyes ily esetben jogot és nem kegyelmet követelhet a pártban; jogot a pártban erejéhez képest az ország érdekében érvényesíteni, s a párt magát nem izolálhatja, törekvése elől el nem zárkozhatik s ha teszi, ezt csak önkárára, céljainak rovására teheti. Összeültetésbe jöve céljával és hivatásával. A párt kapuja csak ellentétes elvek s a tisztességtelenség előtt lehetett zárva és nem személyek előtt is, s aki ellenkező tant hirdet és követ, az nem a köznek, de önmagának kíván szolgálatára lenni.

Ha az egyes alkalmi csoportok vagy pártok között az elvi ellentétek elsimultak, a

kiválsból visszatérésnek, a különállásból egybeolvadásnak van helye, melynek szükségisége ipso facto áll elő; ez a dolgok rendjének természetes folyománya, mely elől kitérni nem lehet. Ez a procedura a parlamenti élet etikai törvényének követelménye, mit ideig-óráig csak az okatlan erőszak terelhet más irány felé.

A diszidenseknek épp oly kevéssé van szükségük idegen védelemre, mint a nemzeti pártoknak. Eljárnak ők a maguk lábán is. De közéletünk megtisztulása és a pártviszonyok megszilárdítása, vagyis tehát a haza és a trón érdekei igénylik a kormányzásban való érvényesülést. Előre hát! A vihar csendesült! Munkára fel!

Dr. Ferluska Kálmán.

A válság után.

Budapest, február 27.

Az események gyors egymásutánban haladnak a kibontakozás utolsó stációjához és néhány nap múlva megkezdődik a magyar parlamenti élet új korszakának komoly, nemzeti munkássága. Szell Kálmán miniszterelnök ma este Bécsbe utazott s ott holnap délelőtt a kabinet többi tagjával leteszi az esküt a felsőház kezébe. A miniszterek már délután elutaztak. Elutazásuk előtt minisztertanács volt, amelyen megállapították a kormányprogram nyers anyagát. Szell Kálmán kedden délután visszatér Budapestre miniszter-társaival együtt s még a szabadelvűpárt eszéretkezelete előtt tartandó minisztertanácsban véglegesen és részletesen megállapítják a kormányprogram irányelveit.

Félhivatalosan ma közzétették azt a legfelsőbb kéziratot, amely Bánffy báró miniszterelnöki állásától fölmenti. Kiemeljük e királyi kézirat rendkívüli melegségét a távozó kormányelnök

REGÉNY.

Jour-fixe kisasszony.

— REGÉNY. —

Irtta: MOLNÁR FERENC.

Dr. Vermes Miksa emelte meg előtte mosolygva a cilinderét. Ez még nem tudta. „Sies-sünk — gondolta a leány — mert még az uton megtudja.”

— Honnan jön, Elza nagysám?

— A jégről.

— És a koresolyója?

— Ott van, kosztban.

— Egyedül jött?

— A szobaleányt itt elvesztettem a tömegben...

Erre aztán még mondott néhány láncolatlan összefüggő hazugságot, és belátta, hogy dr. Vermes már hazakiséri.

— Lássá, mit tesz a telepátia! — mondta a doktor juris, — épp most határoztam el, hogy holnap elmegyek, meglátogatom magukat... (Dehogyan jössz el!)

A kapunál csak úgy konvencióból azt mondta a doktornak, hogy most már jöjjön föl egy percre köszönni a mamának. A doktor azonban tényleg fölment, s amikor a szobalányt kinyitotta az ajtót, Elza föllélekzött, eszébe jutván, hogy Vermes még nem ismeri a szobalányt, és így az előbbi mese érvényben marad.

— De meddig? — gondolta hozzá, amikor Vermes a mosolygó kövér mamának kezét csókolt, s alulról, a kocsirobogásból, esti nagy zajlásból sívó zugással kerekedett ki izgatott agya

előtt valami lüktető moraj, amely az ereibe, a halántékába is átment, a jégzajlás lármájával harsogott, a mindenek fölött rögtönítelő ur, a botrány...

V.

A papa ezen az estén szokatlanul sokáig maradt a kaszinóban. A mamának tehát rossz sejtései voltak, mert Brandt csak olyankor maradt kilencen túl is ott, ha veszielt a kártyán. Ilyenkor az emberek visszanyerési remények mellett vesztik el reggelig mind a pénzüket. Ugy állt ott Elza az asztalnál az anyjával, vasora után, a már egyszer elolvasott újságban unalomból böngészve a közgazdaságot és a névmagyarosításokat. És elhatározta, hogy szólni fog az anyjának. Utóvégre is jobb, ha tőle tudja meg a dolgot, mint a világtól. Már a feje fájt az izgalomtól, s homlokára szorítva kezét szólalt meg:

— Mama.

— Mi az, fiam?

— Hát nem a Kettynél voltam.

A mama erre letette a német újságból kivágott regényt:

— Nem a Kettynél voltál? Hát hol voltál?

— A városligetben, a jégen — mondta a leány, mégis megijedve anyja megdöbbsent arcától.

— A jégen, egyedül?

A lányban föllükerekedett első elhatározása.

— A jég mögött. Gál Miklóssal találkoztam.

— Micsoda Gál Miklóssal?

— A Gál táblai bíró fiával. Akikkel egyszer együtt nyaraltunk, a kopasz Gál Samuék...

— Találkoztál vele?

— Hát indevum volt vele. Levelt írt, hogy beszélni akar velem, és hogy a ligetben vár. En kimentem. És elkészültünk, egyszerre csak ott voltunk a jégnél.

— Elza, Elza!

— Es Externé meglátott.

Erre lezökkent Brandtné feje az asztalra.

Divatosan fésült sötét hajában csillogott néhány ősz szál. Nagy csönd lett, majd a mama lassankint csukló sirásba kezdett, nagyon halkán. Elza nem tehetett mást, olvasta tovább a közgazdaságot, de egy betűnek se tudta az értelmét, csak járt a szeme a sorok megszokott útján. Majd arra gondolt, hogy még hátra van az apja, amikor Brandtné egy nagy sóhajással föllállt, előkereste a zsebkendőjét és bement a másik szobába. Az ajtót betette maga után, s azonnal néma lett a lakás.

Tíz óraor megjött Brandt.

— Hol a mama? — kérdezte minden köszönés nélkül.

— Ott — mutatta Elza.

Azzal bement az apja a másik szobába s most már apatikus nyugalommal figyelt Elza a becsukott ajtón át kihallatszó fojtott beszédre.

— Warum weinst du? — volt az első hang, amire Brandtné hangos zokogásra fakadt. A férje újra kérdezte:

— Mért sírsz?

És Brandtné sirva, csukló hangon bele akart fogni a lánya szerencsétlenségének elmondásába, amikor egyszerre kitört Brandtból a düh:

— Kutya vagy! kiáltotta a feleségének.

Erre nagyra meredt kiünn Elza szeme.

— Ma hallottam az egészet, tudok mindent, — dühöngött — hallottam a kaszinóban! Megmondták, hogy Fehérnével együtt jártatok valahová Budára... Annak egy ezredese volt, neked egy kapitány...!

Hallani lehetett nehéz, izgatott járkálását, föl-alá a szobában. A viccelő kereskedő-természet keserűen tört ki belőle:

— Két sarzsival alacsonyabb, mint az övé. Pfuj!

Elza kiszaladt, az előszobán át a saját szobájába. Egymásra omlott így lassanként körötte minden. Magára zárta az ajtót és gyorsan levetkőzött, ágyába feküdt. Három szobán át beszűrődött

iránt. A korona szempontjából kétségtelenül elégtétel járt Bánffy-nak s ezt az elégtételt fényesen adja meg neki a király fölmentő kéziratának loyális és lovagias hangja. Egyébként a legfelsőbb kézirat elől, mely tisztán az uralkodó elhatározása, a politikai bírálóknak félre kell vonulnia.

A kormányalakulással egyidejűleg mutatkoznak már az új pártalakulás körvonalai is. Értesülésünk szerint a disszidensek már kedden visszatérnek a szabadalvúpártba, míg a nemzeti párt bevárja az új kormány bemutatkozását, illetve a képviselőházban teendő nyilatkozatát és csak másnap, csütörtökön tartja meg nagyjelentőségű konferenciáját, amelyen határozni fog a fölött, vajjon a helyzet új alakulásával szemben is fenntartja-e külön pártállását és pártgyűlését. Ha a kormányprogram kielégíti a pártot, alkalmasint még azon az értekezleten ki fogja mondani, hogy a kormány és a saját elvei közt elvi ellentétnek nincsenek s a párt tagjai bevonulnak a szabadalvúpártba az új kormány támogatására. Ez természetesen nem a fúzió formájában történik, hanem a nemzeti párt egyszerűen beolvad a szabadalvúpártba.

Bánffy fölmentése.

A legmagasabb kézirat, amelylyel ő felsége Bánffy Dezső báró miniszterelnököt állásától felmentő, következőleg hangzik:

Kedves báró Bánffy! Midőn Önt magyar miniszteriumonnak Általam mai napon elfogadott lemondása folytán magyar miniszterelnöki állásától saját kérelmére ezenel fölmentem, ezen alkalomból Önnek miniszterelnöki állásában *nehéz viszonyok között* is mindenkor teljes odaadással, ritka önmegtadással és tiszta hazafias szándékkal teljesített kiválóan hü, buzgó és kitünő szolgálatait érte hálás elismerésemet nyilvánítom és változatlan kegyelemmel jelölöm Önnek Szent-István rendem nagykeresztjét díjmentesen adományozom.

Kelt Budapest, 1899. február hó 26-án.

Ferenc József, s. k.

Az új kormány.

Széll Kálmán miniszterelnök ma este Bécsbe megy, a hova a kabinet többi tagjai, kikkel ma délelőtt értekezletet tartott, már ma este megérkeztek. Holnap délelőtt az általános kihallgatá-

hozott apja rekedt kiabálása, amelybe refrénképben mindig egy szó tért vissza, hol gunyos, hol keserű, hol síró-nevető, maj dühös hangszólyal, valami név, Wittmann, vagy Bittman, nem értette jól, bizonyára a kapitány neve volt.

A zaj nemsokára elhalt. Brandt elment, erősen csapta be maga után az előszoba-ajtót. Az asszony még járt-kelt künn egyideig, aztán bement a hálószobába. Elcsönvedett minden, s most először, néma vonaglással sírni kezdett Elza. Most az anyja képe zsongorodott össze előtte, meg az apjáé is, aki visszatért a kaszinóba. A holnap elő mint valami rettenetes színjáték függönye, borult az éjszaka.

Fölkelt az ágyból, egyet csavart a villamos lámpán, és finom kis íróasztalához ment. Előkereste „szecessziós” rajzu levélpapírját és minden arisztokrata sarkaláb-írás affektálása nélkül a maga vékony, kerek betűivel írt. Sokat írt, néhány gondolatot kétszer is papírra téve, minden rendszer nélkül. Egy sorban is megírhatta volna máskor mindezt, de most nem tudta. Olyasvalami volt abban a lélemben, hogy most már te vagy az egyetlen támasz, vigyél el magaddal, veled szököm, koldulok, vigyél akárhova, nincs más támaszom, mint te, holnap elmegyek, elmegyünk... Kívül, a borítékon Gál Miklósnak szólt a levél.

VI.

Csütörtök este volt, a zsúr rendes napja. Már öt óra felé járt az idő, és a Brandték szobájában egymásután gyujtogatták meg a villamos csillárokat, elrejtették üvegüvegűket a sarkokban. Brandtné kissé sápadt volt a tegnapi izgalmakból, de hát a világ előtt reprezentálni kellett. A butorokról már kora délután leszedték a ponyvatekercet, a himzett fehér kis pamlagok, karosszékke szinte dideregtek így ruha nélkül. A szalagon meglátszott, hogy nem egy terv szerint butorozták be, hanem idővel sűrűsödött össze benne minden, ami divatos, és sok, ami „szecessziós.” Vékonylábu kis angol székek álltak a

sok előtt Széll Kálmán bemutatja az új kabinetet és úgy ő, valamint két ujonnan kinevezett miniszterfőura leteszi az esküt ő felsége kezébe. Széll Kálmán csak kedden délután tér vissza Budapestre, ahol az új kabinet azonnal megtartja első minisztertanácsát.

Az állásukból távozó miniszterek, névszerint Bánffy báró, Perczel Dezső, Dániel báró és Erdély Sándor, csak a következő héten, még pedig hétfőhöz egy hétre jelennek meg Bécsben bucsukihallgatásra.

Báró Bánffy Dezső miniszterelnökön kívül még Lukács László pénzügyminiszter, aki a Széll-kabinetnek is tagja marad, kapott nagy rendjelkitüntést. Ő felsége a Lipót-rend nagykeresztjét adományozta neki.

Mint értesülünk, ő felsége Hegedűs Sándor kereskedelmi és Plossz Sándor igazságügyi minisztert titkos tanácsossá nevezte ki.

Az utolsó (?) konferencia.

A Politikai Értesítő jelenti:

Mint értesülünk, a nemzeti párt folyó évi március hó 2-án igen fontos értekezletet fog tartani, melyre a párt számos vidéki elvbarátját is meghívta.

Tárgyát e konferenciának — mint hírlik — a politikai helyzet újabb alakulása és a pártnak erre vonatkozó állásfoglalása fogja képezni.

Erdély bucsuja.

A távozó miniszterek közül Erdély Sándor igazságügyminiszter ma már el is bucsuzott a miniszterium tisztelőitől. A nagy tanácssteremben déli tizenkét óraker gyűlt össze az egész tisztviselői kar, amelynek nevében Vörösmarty Béla államtitkár lendületes beszédében fejezte ki a tisztviselők fájalmát főnökük távozása miatt. Erdély miniszter elrészényülve mondott köszönetet a szép szavakért és a tisztviselői kar önzetlen munkásságáért, amely megkönnyítette az ő feladatát. Igérte, hogy ha most elvonul is az aktív politikától, mindenkor szeretettel fog visszaemlékezni a miniszteriumban töltött éveire s amit tehet, ezentul is meg fog tenni a tisztviselői kar érdekében. A miniszter azután a főbb tisztviselőkkel kezet szorított s az egybegyűlteket lelkes eljenzése közt eltávozott.

A fáklásmenet.

A fáklás szerenádojában Széll Kálmán miniszterelnök ma magához kéréte Rudnay Béla főkapitányt és Pázmány Dénest, a fáklásmenet egyik

nagy karosszékkel, a szövet fehér mindennét, a himzés rajta színes. Butorok, amelyekre alig mer leülni az ember, mert fél, hogy vagy összetörik alatta, vagy a himzés pszichológik be. Az öt szobán végig lehetett nézni, két szárnyra volt nyitva minden ajtó. Rend, tisztaság ragyogott végig a lakásban, s amikor Brandtné megállott az utolsó szobában, s végignézett az ajtókön körösztül egyszerre valamennyi, jóleső érzés járta át a mellét. Az utolsó szoba falán nagy tükrök volt, ebben tovább folytatódott az öt szoba, tiz lett belőle, tele csillárral, világozással, ragyogó arany- és színtokokkal.

Elza az ablaknál állott és nézett ki a Nádor-utca. A szobalány nesztelenül járt-kelt, rakkogatót, kirakta a kredencere a teás-csészéket. Akkor egyszerre a szőnyeg, butorok varakozó esendője belevágódott az előszoba-csöngettű hangja. Elza megfordult. A mama utolsó pillantott a tükröbe, és megállott a szalon közepén.

Egy kövér, szőke kis lány jött, le se vette künn a kalapját, keztyűjét. Leült velük a szalonnán, és attól kezdve folyton ziregett a csengő, egyre jött a vendég. Mindenki kalapostul jött a szobába, most már tulságosan sok volt a szín, a hang a lakásban. A levegő mind melegebb, izgatottabb lett, a legelőbb érkezetteknek már vitte ki a kalapját az előszobába a szobalány. Hangos sarkantyupengéssel érkezett meg egy közös-huszár, ettől fogva már központja is lett a társaságnak. Beszéltek a kaszinóbájjairól, az asszonyokról. A sok lány mind belejött a gyors, hangos beszédbe, föl se tűnt már, ha a mama kisurrant az oszonna után nézni.

— Hü! — mondta a kis kövér szőke — hát magának már szabad Zolát olvasni?

— Bizony! — bólongatót a fejével a másik, s csak éppen az volt kettőjük közt a különbség, hogy az egyik engedelmessé olvasta Zolát, a másik meg a nélkül.

Rögtön Guy de Maupassantra tértek át, és csak a címeket mondogatták, a novellák tartalmát elgondolták hallgatagon, közös titkolózással

rendezőjét. Széll Kálmán kijelentette a többi közt, hogy bár nem tartja időszerűnek és szükségesnek a fáklásmenetet s egyenesen kellemetlen volna rá nézve, ha hétfőn tartanák meg, mindazonáltal a polgárok törvényes és alkotmányos jogát respektálni kívánja. A fáklásmenet rendezői e miatt a fáklásmenet rendezését hétfőről elhalasztják valamely következő napra, valószínűleg szerdára.

Azzal a hírlapi jelentéssel szemben, mintha dr. Schmidt József, a kereskedelemügyi miniszterium államtitkára, utasította volna a m. kir. államvasutak igazgatóságát, hogy alkalmazottainak az ex-lex állapot miatt elmaradt előléptetését ez évi március hó első napján hajtsa végre, teljesen megbízható forrásból arról értesülünk, hogy a hírlapok említett közleménye tévedésen alapszik, és amennyiben előléptetésről egyáltalában szó lehet, azok, úgy mint az előző években, az idén is, a költségvetési törvény hatálya léptével és az ezen törvény által megszabandó keretben fognak végrehajtatni.

Kaposvár, február 26.

Somogy vármegye közművelődési egyesülete Tallán főispán elnöklété alatt tartott választmányi ülésében elhatározta, hogy Széll Kálmánt, mint a Dandántúli Közművelődési Egyesület elnökét, miniszterelnökké történt kinevezetése alkalmából, feliratilag üdvözi.

BELFÖLD.

A polgári törvénykönyv. A magyar általános polgári törvénykönyv szerkesztő bizottsága 24-én Lányi Bertalan miniszteri tanácsos elnöklésével tartott ülésében a családjog köréből folytatta a királyi kegyelem által való törvényesítés törvényhozási szabályozása alapelveinek tárgyalását. Dr. Sipőcz László előadó előterjesztése nyomán megállapodott abban, hogy a kiskorú gyermeknek királyi kegyelemmel való törvényesítéséhez az anya beleegyezése is megkívánassék; kivételes esetekben azonban a törvényesítéshez az anya ellenzése ellenére a gyermek nyilvánvaló érdekei szempontjából a gyámhatóság adhassa a meg a beleegyezést. Ezzel kapcsolatban a bizottság elvi kiindulási pontul elfogadta az előadónak azt a javaslatát, hogy a törvényesítés folytán az anya szülői jogai a törvényesített gyermek felett megszűnnek, (hacsak nem járul rá a tartás terhe, amikor jogai is felélednek) de megfontolásra ajánlotta azokat a szempontokat, amelyek mellett az anyának személyes viszonya a gyermekhez bizonyos vonatkozásokban mégis fenntartható lenne. Hasonlóképp elvileg hozzájárult a bizottság ahhoz az indítványhoz, hogy a királyi kegyelemmel való törvényesítés csak a törvényesítő apa és a törvényesített gyermek közt létesítsen törvényes rokonságot, de ismét megfontolásra ajánlotta

szinte szegyenkezve. A huszár azt mondta, hogy Jókai már nem tud írni, s azt hitte, hogy ezzel a számrással most nagyot mondott. Aztán átérték a fiatal írókra, s azokra nézve úgy egyeztek meg, hogy mindenkinek kijutott az is, hogy zseni, meg az is, hogy szamar. Egy lány zseniális helyett állandóan genialist mondott, s ez a hiba látszatával bíró tulkorrektség irigységet keltett a legtöbben. Egy simaruhás kis amerikai lány körül egy csoport angolul beszélt, de a kis Kitty tiltakozott ez ellen, azt mondvá, hogy tud magyarul. Persze szóhoz se jutott, hogy is lehetne egy ily kiváló angol-fitogtatási alkalmat elszalasztani.

— Képzeld csak — mondta a kis Kitty, akinek az apja hidat épített valahol a vidéken — a néni meg akart enni tegnapi.

— Miért?

— Mert elmentem sétálni. Azt mondta, hogy kilenckor este nem illik a Fűrdő-utcában egyedül sétálni. Hallottak már ilyet?

Nagy nevetés lett, ketten-hárman is csimpajkodtak belé, hogy megcsókolják ezért a „bájos naivságot.”

Most már szinte türethetetlen lett a meleg, megizzadtak az ablakok, s aki valami friss levegő után nézett körül, meglátta a harmadik szobában megterített nagy asztalt. Nagy tálcák sorba voltak rakva a zsurok rendes ételjei, amelyek miatt otthon csak piszkálnak a vacsorában a lányok. Egy híres cukrász unott kis süteményei piramisba voltak rakva. Feketébe öltözött bankhivatalnokok a sarkokban kitünő vicceket meséltek egymásnak, a huszár pedig egy időközben érkezett fúrvezérel a lösmérdől esvegett. Egy-két fölületesen megértezt akkor keveredett zsvájba, amelyből tiszta buborékként pattant föl néhány trillás lánykaeagás, majd zongorázott is valaki a legújabb operettből, de rá se figyeltek, pedig ambicióval zenélt.

— Hogyan? — mondta Exnernek egy hosszú, sápadt lány, aki nem akart férjhez menni, — hát őt azt hiszi...

az eladónak, nem lehetne-e módot nyújtani arra, hogy a törvényesítő apa rokonai a törvényesítési kérelemhez való hozzájárulása által saját maguk és a törvényesített gyermek közt törvényes rokonságot létesíthessenek. A bizottság ezután áttért az örökbefogadás kérdésének tárgyalására.

Magyar törvények Fiumében. A hivatalos lap mai száma a Bánffy-kormány rendeletét közli, melynek értelmében a nyilvános betegápolás költségeinek fedezéséről szóló törvények Fiume városában és kerületében 1899 március hó 1-ső napján lép hatályba.

HIREK.

Budapest, február 26.

— **BUDAPESTI NAPLÓ.** Február 15-én új előfizetés nyílt a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetés ezen a napon lejárt, méltóztatásukkal a megújításról idejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— **Előléptetés.** A király a belügyminiszter előterjesztésére *Házer* Kálmán és dr. ifj. *Fest* Lajos miniszteri fogalmazóknak, valamint dr. *Medve* Zoltán és dr. *Danokos* Andor főispáni titkároknak a miniszteri segédtitkári, dr. *Lisznyay* Endre és dr. *Jekel* Péter miniszteri segédfogalmazóknak pedig a miniszteri fogalmazói címet és jelleget adományozta. *Györy* Loránd földművelésügyi miniszteri fogalmazó a miniszteri segédtitkári címet kapta.

— **Wlassios a fiumei iskoláknak.** Fiuméből írják nekünk: A napokban megtartott február havi közgazgatási bizottsági ülésen tett jelentést Fiume királyi tanfelügyelője, *Donáth* Imre, azokról a fontos intézkedésekről, amelyeket *Wlassios* közoktatásügyi miniszter léptetett életbe a fiumei közügyi olasz iskolák és azok tanítóinak érdekében. A miniszter Fiumében a hazai történelemből, földrajzból és alkotmánytanból külön tanfolyamot nyit, hogy ott a közügyi tanítók ismereteiket bővíthessék. Erre a tanfolyamra eddig 41 tanító iratkozott be. Arra nézve pedig, hogy a jövőben legyen kellő számú törvényes képzéssel bíró fiumei tanító, a miniszter hajlandó az 1899/900-ik tanévtől kezdve 3 fiumei születésű, olasz anyanyelvű, de egyébként megfelelő előképzéssel bíró fiú- és 2 leánygyermekét ingyen ellátásra felvenni a budapesti tanítóképzőintézetekbe, ahol aztán azok magyar és olasz tanítási nyelvre nyernék képesítő oklevelet. Mivel pedig több közügyi tanító külföldi oklevelet honosítani óhajta, a miniszter kivételesen két évi időtartamra a királyi tanfelügyelő élnöke alatt

— **Hogy hiszem-e? Hát láttam!** A szememmel láttam!

Mutatta is két gyorsjárású szemét, nagyra meresztve, gunyosan.

— Különben Váronyiné is megmondhatja...

— A nevemet hallom — mondta a tulsó sarkból Váronyiné, s odament. Suttogtak.

— Persze, hogy igaz! — mondta Váronyiné. A nyurga lány a fejét ingatta.

— Hallatlan.

A huszárt már akkor a zongora mellett világosította föl egy zenédei kisasszony, miközben tavalyi vizsgadarabját játszotta látszólagos könyvnyedséggel, oda se nézve.

— Nem hihetem — mondta a huszár.
— Exnérné látta.

Odanéztek, s Exnérné körül már öt-hat lány csoportosult, míg egy kisebb csoport Váronyinét szorongatta. A többi feesegett, viceelt, a fuvvéter mutatta, hogy milyen nagy dolog az járnit megtanulni.

— Már csak azért se teszi. — mondta a huszár — mert okos lány. — Erkölcösök nem kell, hogy legyen, de a bórét csak félti!

S a zenédei kisasszony, miközben nagy csöngéssel ütötte meg a három befejező akkordot, kegyetlenül szólt:

— Hát most nem féltette.

Azzal fölkel, helyet adva egy hosszuhajú ifjunak, akit egy unszoló csoport tuskolt a zongora felé, kérve, hogy játssza el legújabb szerzeményű keringőjét.

A huszár halkan mondta a zenédei kisasszonynak:

— Nem látom Elzát.
— Tán kiment valakivel...

Látni lehetett, mint a mama tábornagyfi főlényen tart szemlét kúnn a terített asztalfőlött.

(Folytatása következik.)

tanképesítő- és vizsgáló-bizottságot szervezett Fiumében. Ezen bizottság előtt képesítő vizsgálatot tehetnek kivételesen azok a tanítójelöltek is, kik a képezési folyamatot külföldön végezték. A miniszter hajlandó a nyári nagyüzüldés alatt Budapestben külön tanfolyamot tartatni oly fiumei tanító és tanítónők számára, akik a magyar nyelvet el akarják sajátítani. Végül a miniszter a közügyi és felekezeti iskolák számára mintegy 400 forint értékű új kiadású jó térképet és egyes taneszközöt ajándékozott. A polgármester meleg szavakban fejezte ki a városi lakosság hálás köszönetét a miniszter intézkedéseiért; Mader-spach Sándor gazdasági előadó pedig a közgazgatási bizottság nevében mondott köszönetet *Wlassios* miniszternek.

— **Halálozás.** Ma délelőtt temették el általános részvétet mellett *Schultz* Henrik drt, a Margit-kórház főorvosát, az *Andrássy*-út 4. számú gázsházából. A gyászszertartáson az elhunytak számos ismerőse, barátja jelent meg, azonkívül több országgyűlési képviselő, fővárosi bizottsági tag. A gyászkocsit temések szebbnél-szebb koszorút fedte, melyeket az elhunyt tisztelői hordtak össze. A temetésen a Margit-kórház összes orvosi megjelentek. A nyilvános ambulatorium orvosi nevében dr. *Engel* Gusztáv gyermekorvos szép beszédben bucsuztatta el az elhunytat, aki bár maga egész lényével és létével a tudományt szolgálta, honapokon át küzdött fegyver nélkül, menthetlenül a halálos kórral. A régi tanúság — ugymond — véges az emberi tudás és végtelen csak egy — a szeretet. Ez hozott minket el — az ambulatorium orvosait — éveken át veled együtt működő bajtársakad koporsóhoz, drága halott! Halott, ki élés és élni fogsz szívünkben és emlékezetünkben. Mert nem mindenestül rejt a koporsó! Midőn még elzött néhány héttel remegő kézzel megírjad, hogy beteg voltodra való tekintettel, intézetünkől válni kényserülj bár „nagyon-nagyon szeretted közöttünk lenni” — egyhanguan azt válaszoltuk: „közöttünk maradj — el nem engedünk!” Most is, itt is azt ismétlem: „Közöttünk maradj — el nem engedünk!” Emlékedet megragadjuk, szellemet megőrzünk, példádát követni fogjuk, míg keblünk érezni, agyunk gondolkodni tud. És ha vérzik is szívünk most a válás keserű órájában, majdan felmagasztal emléked, megvigasztal a tudat, hogy szívvel és lélekkel a miénk voltál!

Nem folytatom, nem hosszabbítom az elválás kínját — elbocsájtok, felejtetnem barát! vidd magaddal társaid utolsó üdvözlését: Isten veled!

A boldogultat a kerpesi-úti zsidó temetőben helyezték örök nyugalomra.

Dr. *Vogl* Mihály, a 46- és szilvőközi járás köztisztelőtanács elnöke 62 éves korában Győr-Szigetben meghalt. A puritán jellemű és kötelességtudó orvos elhunytát, családja, rokonsága, valamint számos tisztelője gyászolja.

— **Előadás az országos képtárban.** Az országos képtárban ma kezdte meg az ismeretterjesztési előadások sorozatát dr. *Kammerer* Ernő országgyűlési képviselő kormánybiztos, a képtár spanyol termében. Az országos képtár alakulásáról érkezett, tekintettel egyéb régi magyar gyűjteményeinkre. Ismertette *II. Rudolf* császár, *Lipót Vilmos* főherceg, *Mária Terézia*, *Eszterházy Pál* nádor, *Miklós* herceg, *Pyrker* és *Ipolyi* nemes törökvései, mint akiknek alkotás-ezüdből a mai gyűjtemény létesült. Elmondta ezeknek a képtáraknak keletkezését apró részletekkel. Különösen kiemelte *II. Rudolf* császár nagy műszerzetét, aki dacára rossz pénzvizszonyainak, néha egész vagyont is adott egy képrért, úgy hogy halála után képgyűjteményét huszonegy millió forintba becsülték. Egyes képek történetét, szemlelhető anyag bemutatása mellett a tizenkettedik századig visszavezette, elmondta, hogy a képtár egyes híresebb képei hogyan vándoroltak gazdáitól gazdához és végül hogyan kerültek az országos képtár gyűjteményébe. Az előadást nagyszámú előkelő közönség hallgatta, többek között *Bubics* Zsigmond, az őz kassai püspök is, akinek különös nagy érdeme, hogy az Esterházy-gyűjtemény az országos képtárba került. A közönség kissé kényelmetlen helyzetében is — a terem valóságosan szorongásig megtelt — végig hallgatta a szép érdekes előadást, melynek végével az előadást zajosan megtapsolta.

— **Szocialista népgyűlés.** A szocialisták ma délután 4 órakor nagy népgyűlést tartottak a Vigadó 16. szám alatt levő vendéglőben. A Bánffy-kormány bukása napirenddel. A rendőrség nagy apparatussal vonult ki Keresztvári kapitány vezetésével. *Israel* Jakab, az első szónok Bánffyról kezdett beszélni, de alig mondott néhány szót, a rendőrkapitány háromszor egymásután rendreutasította, s aztán megvonta tőle a szót, mert Bánffy tervnyitpírónak mondotta. *Welters* Jakab beszélt ezután és elesen megtámadta a Bánffy-kormányt, azt mondvá, hogy az a kormányt egyebet sem tett, mint csak a munkásokat üldözni. Ennek a műve volt a kiutasítások, toloncolások, kényszer fényképezések és betörtönzések lancelata s íme Bánffy, aki a szocialistákat ki akarta irtani, megbukott, a szocialista demokrata párt pedig erősebben áll, mint valaha s tülejt a jövő kormányát is, amelyek ellene törnek. Követeli az általános választási jogot. *Baron* Ede némást mondja ugyanezeket, azután úgy folytatja, hogy *Szell* Kálmánt okos embernek és okos politikusként ismerik,

akiktől remélik, hogy szakít az eddigi rendszerrel és a reformok útjára lép. De ha csalódnának benne, a szocialista demokrata párt tőle sem ijed meg, hanem fölveszi ellene a harcát. Az elnök zárószavai után a népgyűlés a *Marseillaise* éneklése közben oszlott szét.

— **Kiutasított író.** Záróból telegrafáljak: *Loiseau* francia író, aki a mult évben a „*Le Balcan slave et la crise autrichienne*” című osztrákellenes művet közzétette, a politikai hatóságok a Reichsrathban képviselt összes királyságok és országok területéről kiutasították. *Loiseau* már kénytelen volt Dalmáciát elhagyni.

— **Az Elysée.** A párisi elnökválasztás újra az Elysée felé terelte az emberek érdeklődését. A pompás palotának zárókövét gróf *d'Evraux* helyezte el 1718. évben. Azóta a palotának lakói épp oly sűrűn váltakoztak, mint rendeltetési céljai. A hosszú sor az ancien regime kezdte meg, mely után gyors egymásutánban következtek a forradalom, a konzulátus, a császárság, a restauráció, a köztársaság, a polgárkirályság, köztársaság, császárság és végül a német háború után ismét a köztársaság. Szerlefelett változatos multjában hol komoly állami feladatok, hol a királyok kegyencnöinek szolgált hajlékul, sőt darab ideig nyilvános mulatóhelylyé degradálták ezt a palotát, hol egy időben a híres szász Pommador asszony fényével és romlottsággal árasztotta el a királyi udvart. E szellemes királyi kegyencnő nagyobbította meg az Elysée parkját, mi ugyan nem volt tulságos nehéz feladat, mert egyszerűen lefoglalta a szomszédos telkeket. Amikor pedig a városi előjáróság az önkény ellen alázasosan felszólalni bátorzkodott, azt a választ nyerte, hogy jó lesz hallgatni, mert a Bastilében több csinos kabinet vár új vendégekre. Pommador halála után az Elysée számos világiasztalos esemény színhelye volt. Itt tartózkodott *I. Sándor* cár, amikor *I. Napoleon* emlékeztetés bucsúbeszédét tartotta Fontainebleauban. Itt időztek *Ferenc* császár, *Wellington* a nagy császár száműzítése után éppen abban a terebben, amelyben Murat győzelmes csatái vannak megőrkítve. A napoleoni legendás korszakra emlékeztet a „Salon de l'Hémicycle” is, a nagy *Napoleon* hálóterme, mely még azon módon van, mint amikor még a nagy hadverő álmodott benne csatákról és dicsőségről. Különösen pappás az alkov-függöny, mely utólréthen gobelinmunkában a három Gráciát és *Páris* ábrázolja. A nevezetes gobelin egykor *Maintenon* asszony hálószobáját díszítette. A szemérmes kegyencnő azonban, ki a saint cyri leánynevelő-intézetet alapította, anynyira megbotránkzott a három istennő olympiai meztelességén, hogy leplelt szövözetet bájjakra és ebben az alakban láthatók még most is. Hasonléképp járt el *Mária Terézia* is Rubens híres Vénus képével, mely a bécsi képtár egyik leggyömbösebb disze. A szerelem istennője, a királynő parancsa folytán fekete bársonybundát kapott — a művészet barátainak nem kis szérrnyűködésére. Az Elysée díszíti egy másik világhírű gobelin is, mely a „*Don Quixote* kalandjai”-t ábrázolja. E gobelint egykor a legtöbb európai udvar lemásoltatta. A berlini királyi palotának is van ilyen másolat, melyet a jámbor vezetó a következő szavakkal mutogat az idegeneknek: — Ez a kép *Szent Don Quixote* történetét ábrázolja!

Érdekese az „*Uralkodóterem*” is, melyet *III. Napoleon* uralkodó kortársainak képeivel díszített. A császár közvetlen egymásmellé helyeztette *Ferenc* József és *Viktor Fmanuel* képét, kik akkor háboruskodtak, mire a hadsegéd a következő megjegyzést tette:

— Sire, a két ellenséget egymás mellé állította. — Hadd veszekedjenek, csak a tükröket öszsze ne törjék!

Maholnap *Loubet* lesz a pompás palota lakója. Egyelőre még régi ötszoas lakásában lakik soktagú családjával. Átköltözése kevés gondot okoz az Elysée hivatalnokainak, mert *Loubet* maga a megtestesült nyárspolgári igénytelenség.

— **Halálösvégi baleset.** *Wochner* Pál budafoki kőfaragó az éjjel többedmagával a kőbányai polgári söröző részvénytársaság telepén kútat ásott. A kútat a sörpinceben ásták s mintegy ötven méternyi mélységben dolgoztak. A talajviz beszívargása folytán az oldalt levő kőrétegek meglazultak s egy részük élféltájban nagy robajjal leszakadt. A szerencsétlen *Wochner* nyomban kimentették, de a kórháza valószínűleg közben meghalt. A rendőrség megállapította, hogy mulasztás okozta a szerencsétlenséget.

— **Elloptak kosót.** E hó elején történt, hogy *Haimson* Gyula bérkocsitulajdonosnak a csömörű-út 113. szám alatt levő telepéről egy 650 forint értékű kosót eltűnt. A rendőrség kinyomozta, hogy a tolvaj *Mosasz* Henrik rovvolt multu kocsi volt, aki egy észrevételen pillanatban huzta el a kosót. Velegyütt került a *Bajba* *Fritz* Antal csepeli kovács is, aki a kosót potm 20 forintért megvásárolta s *Normann* Nathán rézműves és *Rosenfeld* Oszkár bérkocsissegéd közvetítésével egy óbudai fiakkernek eladta. Valamennyien fogva vannak.

— **Baleset a jégén.** A jégspórt hívei, akik az ideit töllel semmiképpen sincsenek megelégedve, ma örömnapra virradtak. Egyenély jégpályája jelzőtábláiról eltűnt a bosszantó "zárva" jelzés és apró zászlócskák hirdették, hogy ma délután végre lehet kocsolyázni. Természetesen a kocsolyázók kapva kaptak az alkalmon és benépesítették azokat a jégpályákat, amelyeket délután megnyitottak. A *Tattersall* pályáján három óra körül már alig lehetett mozogni, annyian voltak. És négy óra körül megtörtént az új pályán a legelső baleset, megroppant a kissé gyöngye tábla, majd egyszerre egyik sarok felé kettévált a márványsímajég. *Tizenhat óra körül került a vízbe*, mely éppen csak hogy elfüldte a cipőjüket. Sikoltozás és ijedezés közben hamar kievickéltek valamennyien a csüpp vízből, a megriadt mamák bevonszolták őket a melegedő szobába és öt óra felé már vidáman hazaballagtak. Azaz, hogy nem egészen vidáman, mert sajnálták a szép jeget, amelyen kissé korán kezdtek kocsolyázni. Este felé a rendőrség is megjelent a jégpályán, ahol akkor már egy lélek sem volt, és megtartotta a hivatalos helyszíni szemlét, amelynek alapján vizsgálatot fognak indítani annak a kiderítésére, hogy kinek gondatlansága okozta a mai baleseteket.

— **Birtokvásárlás.** A Karsai-féle jakabszállási uradalom (Fehérmege) gazdát cserélt. *Weisz Bertold* országgügyi képviselő vásárolta meg kilencszáz ezer forint. A birtok Fehérmege legszebb uradalmi közzé tartozik. Az új tulajdonos hír szerint, a nagy kiterjedésű birtokon gyártelepet is akar létesíteni.

— **Tolvaj barátnő.** Még a múlt hónapban egy varsói kereskedő megismerkedett egy csinos uri kislánnyal és hosszabb ideig itt időzött, egész viszonyoszerű összeköttetésben állt vele. A leány sokszor járt fel a London szállóban levő lakására akkor is, amikor a kereskedő nem volt otthon. Egy ily alkalmmal azután a leány feltúrta a szekrényt, s onnan értékesebb holmikban kívül 100 rubelt elloptott. Azóta természetesen nem mutatkozott többé. A szerelmétől s pénzétől megfosztott idegen jelentést tett a rendőrségnek, amely megállapította, hogy a tolvaj *Pollák Róza* hodosai születésű 23 éves szakácsnő, amiért is a rendőrség megtudva, hogy a leány szüleihez szökött, letartóztatása iránt megke-reste a perlaki szababíróságot. A tolvajné e közbén ismét a fővárosba jött, leveleit post-restante címezte, s a detektívek így foghattak el tegnap délután. Lopását beismerte s ma átkísérték az ügyész-séghez.

Syngros András.

Budapest, február 26.

Az utolsó évtizedek alatt nagyon kedvezőtlen ítéletek hangzottak el a politikai Görögország felől és a külföld egyhangú véleménye nem lelkesedik a mai hellének nemzeti jelleméért sem, de a rég lután nagy időkkel megőrizte a mai Görögország azt a dicsőséget, hogy gazdag polgárainak hazaszeretete csodás áldozatkészségben nyilvánkozik meg, A világ bármely téjéken éljen is a gazdag görög, sohasem feledkezik meg hazájáról és a mai Görögország legszebb kulturális intézményeit nagy vagyonnal megáldott fainak köszönheti. Az athéni akadémia gyönyörű palotáját báró *Sma*, a magyarországi föld-birtokos építette, a kiállítás remek csarnokát a miliomios *Zakris* ajándékozta nemzetének, az *Alexandriában* elhunyt *Antonades* milliókra rugó alapítványt hagyott hazája kulturájának, és az athéni egyetem háza is egy görög nábó nagylelkűségét hirdeti. De Görögország e lelkes fiait mind felül-múlta *Syngros* András, az ismert athéni bankár, akit hálás pályatársai már életében a nagy nemzeti jótevő címmel ékesítettek föl. Egy athéni telegramm jelenti most, hogy ez a derék ember, akinek népszerűbb fia aligha volt az új Görögországnak, tegnap délelőtt meghalt.

Syngros András Chioszban született és fiatalabb éveiben Konstantinápolyban nyitott üzletet s ott szerencsés összeköttetései révén nagy vagyont szerzett. Hazájába visszatérve, Athénben telepedett le és megálapította a nevével ismert nagy bankházat, amely csakhamar vezető szerepet vitt a görög főváros pénzügyében. De már korán elérte, hogy nemcsak a vagyonygyűjtés, a milliós kapzsi összekupor-gatása a célja életének. Kereskedő volt és hazafi mind a kettő nagy stíben. És azt a roppant vagyont, amelyet mint kereskedő összenordott, igyekezett hazájára, polgársaia javára értékesíteni. Saját költsé-

gén építette az athéni szép nemzeti színházat egy monumentális fogházát kétszáz rab számára a modern higiénia követelményei szerint.

Javító-intézetek elárvult és elhagyott gyermekek számára,

nagy kórházat szegény árva betegeknek, szanatóriumot tüdőbetegeknek, konzervatóriumot és egy hatalmas házat, ahol naponként 500 szegény asszony szerzi meg kenyerét.

Amidőn 1886-ban a szalonikhi nagy tűzvész elpusztította ott a görög templomot és a görög iskolát is, *Syngros* egyedül a magából építette föl a mostani nagy székesegyházat és az új iskolát. A görögországi nagy földrengések után több száz szegény embernek új házakát építetett, Konstantinápolyban és Macedóniában élő szegény görögökért évenként százezeret adott ki s akármily célra gyűjtöttek Görögországban, az ő neve mindig ott volt legelőül.

Nem csoda tehát, hogy hazájában része volt mindabban a tiszteletben, amit polgár elérhet. Sok éven keresztül Athén város képviselője volt, pedig sohasem jelöltette magát. Csak tegnapelőtt választották meg újra — egy nappal halála előtt.

Syngros András kolosszális vagyonához mért háztartást vitt. Palotája Athén legszebb házai közé tartozott és a farsang alatt adott báljáiról még azután is hónapokig beszélték a meghívottak; olyan pazar fény és pompa volt ott. Vagy három esztendeig betutazta gyönyörű yachtján a földközi tenger partvidékeit.

Hozzá méltó volt hitvestársa is, aki régi görög családból származva, kiváló módon vett részt férje emberbaráti alkotásaiban. Gyermekek nem volt és *Syngros* András vagyonának nagy részét végrendeletileg *András* királyi hercegre, a görög király negyedszü-lött fiára hagyta.

Mint egy athéni távirat jelenti a király és a királyné, amint értesültek *Syngros* elhunytáról, a halottas háza siettek. A temetésre egész Athén készülődik. A nemzet költségén emléket állitanak neki abból a márványból, amelyből a Parthenon épült és melybe a perikliki kor nagy görögjeit faragták.

Athén, február 26.

A tegnap elhunyt *Syngros* bankár 30 millióra becsült vagyonának nagy részét nemzeti és emberbaráti célokra hagyományozta. *Syngros*-t államköltségen fognak eltemetni és jelen lesz temetésén a királyi család is. A farsangi ünnepelyeket elhalasztották.

FÖVÁROS.

(*) **A főváros közgyűlése.** A szerdára kitűzött rendes közgyűlés főbb tárgyai a következők:

A Karoly-kaszárnya egy részének hivatalokká való átalakítása s a régi városba lebontásának a kérdése. — A Mátýástemplomhoz fölvezető lépcsőnek és a halászbástya északi részének a fölépítése. — A külső vaci-ut rendezése. — A tüdőbetegek szanatóriumának telek átengedése. — A fővárosi allas- és helyilletékek, kikötő és lerakóhely díjak s Dunán érkezett tárgyak után való közvetlen szedés jogának a berbeadása. — A budai házi és utcai szemétnék elszállítása iránt való árlejtés kiírása.

(*) **A csecsemők ápolása.** Azzal a nagy veszedelemmel szemben, amely a csecsemők hanyag ápolásában és gondozásában rejlik, dr. *Schermann* Adolf, fővárosunk derék és köztiszteletben álló tiszti főorvosa megvette a kezdeményező lépést. Abban a jelentésben, amelyet a hevény-gyomorbélhurut tárgyában tett a tanácsnak, felhívja a tanács figyelmét arra, hogy a tüdővész mellett a kis gyermekek gyomorbélhurutja szaporítja a legfélelmetesebben a halálozások számát és még ma is 10,5%-át teszi az összes haláleseteknek. E nagy szám, — ugymond a jelentés, — kötelességünkkel teszi, hogy orvosi közgazgatási uton mindent megtegyünk a halalos kimeneteli béhurutos megbetegedések apasztására.

Miután a javaslat részletesen előadja e baj okait, a leggyakoribb oknak, a csecsemők és kis gyermekek hiytelen táplálását és meg nem felelő gondozását emeli ki. A nép felvilágosítására és kitanítására javaslatba hozza a tiszti főorvos a csecsemők és kis gyermekek helyes ápolását tárgyozó népszerű utmutatás kiadását és a lakosság közt mentő nagybőrt mértékben való terjesztését. Javaslataiban mindjárt be is mutatja ez utmutatás tervezetét, amely a gyermek lakására, ruházására, táplálására, fürdésére és mos-dására szükséges tudnivalókat népszerű nyelven írma le, tárgyainra továbbá azokat a kérdéseket, mely mikor vigyúkn ki a csecsemőt a levegőre, milyen eljárás követendő, ha a gyermek beteg lesz, s végül mi a teendőnk a védhimlő-oltás tekintetében?

A szülők, még inkább a csecsemők és kis gyermekek gondozásával megbízott idegenek gondatlan, hanyag ápolásának véget vetendő, a törvény teljes szigorúan alkalmazást tartja szükségesnek azokkal szemben, akiknek hanyagsága hatóságilag megállapított, továbbá a kerületi orvosok ellenőrzésének szigorubb és sürűbb alkalmazását és a kerületi szülészneknek e célra való közreműködését. Az ellenőrzés szigorubb és intenzivebb kivételének fokozása végett azonban szükségesnek tartja a felügyeletbe a társadalom, illetőleg a közjótékonyaság belevonását s e célra a kerületi választmányokból kiindulólág *hölgyek bevdalasztását* hozta javaslatba, akik a kis gyermekek, de főképp a dakaságba adott gyermekek, lelenek, árvak gondozásának ellenőrzésével, támogatásával és pártfogásával volnának megbízandók.

A tiszti főorvos továbbá javaslatba hozza, hogy azok a dakák és gondozók, akik a gondozásukra bízott gyermekeket különösen jó bánásmódban részesítették, hatósági jutalomban részesüljenek, s ezt a jutalmat a kerületi elűjárók nyújtanák át ünnepesen. Továbbá szükségesnek tartja a tiszti főorvos, hogy a tartásdíjak felemlésének kérdése mellobb hatósági tárgyalás alá vessétek, amennyiben a jelenlegi tartásdíjak nem felelnek meg a székesfőváros megdrá-gult viszonyainak.

(*) **Koncentrált iskolakurttás.** Ilyen szörny-munkára vállalkozott a tanügyi osztály a fővárosi tanoncocktatás terén. A hétfő, szerda, pénteki 2—2 óras oktatást egy napra csütörtökre akarja koncentrálni és két órával megkurtítani. Az ügyosztály ennek a képtelenségnek próbaképpen való alkalmazását akarja holnap javaslóan az iparoktatási bizottságban. Az ipariskolai tanítóik és igazgatók érteke-zete e birre ma összeült és *Jeny József* igazgató elnökiele alatt egyhangulag kimondotta, hogy heti háromszoros tanítás nem anny, mint heti egyszeri oktatás, továbbá, hogy heti 6 órai tanítás sem egyen-értékű 4 óras tanítással. A mi viszonyaink között, mikor az inas ugszólóvan elemi iskolai ismeretek nélkül lép az iparos pályára, végzetes lehet fejlődő iparunkra az oktatási idő megkurtítása és egyetlen napra való centralizációja. Merénylet ez a nevelési elvek ellen épp ugy, mintha az óránkint a rendelt orvosságot egyszerre bajtaná föl a beteg. Lehet ez érdeke egyes szűkebbül iparos-köröknek, talán némely tanítóknak, aki így egy nap alatt elvégezhetné három napra szabott munkáját, azonban a kulturális közérdek és az emberség megkívánja, hogy a mester-inások érdekeit is számításba vegyük. Az értekezlet *Révhegyi* Iván, *Minke* Béla és *Trajler* Károly felszó-lalásai után egyhangulag a mai rendszer (hetenkiut háromszor két-két tanítási óra) mellett nyilatkozott.

(*) **Beteg főorvos.** Dr. *Schermann* Adolf tiszti főorvos erős influenzában szenved, s ezért néhány napig kénytelen az agyat őrizni. Ez idő alatt teendőit dr. *Magyar* Mladen tiszti főorvos.

(*) **Mentők mint betegszállítók.** A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület azt az ajánlat tette a budapesti, betegszállítók pénztárának, hogy bizonyos évi atányért, amely pénztari tagonkint 2—5 krajcár között váltakozik, szívesen elvállalja a beteg tagok kórhazba szállítását. A kereskedelmi miniszter partoló lejrata folytatn a budapesti kereskedelmi kamara helyiségeben ez ügy megvitatására értekezlet volt, amelyben 22 betegszállító pénztár képviselte ma-gat. Az értekezlet élnöke, *Neuschloss* Ödön ismertette a kérdést, dr. *Kressz* Géza, a mentőegyesület igazga-tója pedig részletesen megokolta az egyesület aján-latát. A megjelentek közül többen szótak hozza a kérdéshez és végül útagu bizottságot küldtek ki a vegleges indítvány megszerkesztésére.

SZINHÁZ. MŰVESZET.

** **Lindh Marcella és a Grünfeld-Bürger négyes.** Ma tartotta meg a Royal-teremben a Grünfeld-Bürger négyes ebben az idényben utolsó népszerű kamara-hangversenyét, amelynek különös művészi jelentőséget kölcsönzött *Lindh* Marcellának vendég-fellegése. Rádió tapsviharral fogadta a közönség a daléneklés fejedelemasszonyát, akinek a fején *Barbi* Alice koronája ragyog. *Lindh* Marcella némes művészetének tükéletes előadásában élvezte többek között *Kern* Aurél, a jeles zeneköltő két új dalát, amely éppen ugy, mint ennek a nagy tehetségű komponistának többi műve, mélységes érzésről és igazi dallambőség-ről tesz tanuságot. — *Szabados* Béla új vonósnégyese nem tartozik ennek a rokonszenves komponistának szerencsés alkotásai közé; a bevezető *allegro*-tétel szerkezetének dicséretreméltó világosága csak még rikitőbb világításba helyezi zenei tartalmatlanságát, — a *molto vivace* és az *allegro molto* sok finomsággal ked-veskedik, de hűjával van az egyöntetűségnek és az igazi hangulatlanság. Annál szebb a második adagio-tétel, amelyet igazi poézis leug at. *Saint-Saens* ismert f-dur hármasának zongora-szólamát *Thomán* István juttatta érvényre.

(G—ly.)

Figyelmeztetés.

Valódi tokaji és szamorodni boraim kizárólag csak is
Radó és Társa magyar borpince cégnél
Budapest, V., Mérleg-utca 4. sz. a. és annak főkárudájában VII., Erzsébet-körút 56. sz. a. kaphatók. Tisztelettel **LONSZKY ADOLF** ó lészka termelő.

** Darabváltás a Népszínházban. Kéry Klára gyöngékedése miatt a hétfőre hirdettetett *Diákcsásznok* előadása elmarad, helyette színre kerül: *Lumpaciás, vagy a három jó madár*. Énekes bohózat 3 felvonásban.

** A pápai Felsőfői-szobor javára. A pápai Jókai-kör kitűnően sikerült előadást rendezett a Pápián fellállítandó Felsőfői-szobor javára. Az előadás fényes pontja Császár Imre, a Nemzeti Színház kitűnő művésznének vendégszereplése volt, ki a *Zongora mellett* című vígjátékban zajos sikert aratott és a kortól babérkoszorút is kapott. Előadták még Hevesi Négy évszázak két felvonását. A szindarabok előadásában zajos sikert arattak: Kiss Vilma, Pentz Mariska, Vajdits Ilona, Bermüller Alajosné, Paur Odön és Patay Árpád műkedvelők. Az estélyen közreműködött még Kóvi Dolora szép énekeivel, továbbá Gáthy Zoltán *Magyar nyitány* című zeneszerzeményét adták elő. Előadás után banket volt, melyen többek közt Fejérváry Ferenc is megjelent. A vacsora egész tartalma alatt zajosan ünnepelték Császár Imrét, a vendégművészt.

** Művészestély Kassán. Fényes művészestély volt Kassán tegnap, amelyen, mint írják, a közreműködő fővárosi művészek zajos sikert arattak. A hangversenyi Polónyi Elemér zongoraművész kezdte meg, aki Schumann, Schubert és saját szerzeményeit játszotta a közönség zajos tapsai közt. Jászai Mari több költeményt szavalt óriási ovációk mellett. Szilágyi Arabella, aki a kassaiaknak egészen új volt, a Szevillai borbélyból énekelte s a többi kihívásra meg egy pár szép dalt adott elő. Végül Erdélyi Zoltán olvasta föl a Hőember című elbeszélést. Hangverseny után lakoma volt a közreműködők tiszteletére.

** A Baba Kolozsváron. A kolozsvári Nemzeti Színházban folyó 22-én került először színre. Audran szép zenéjű operettje, a *Baba*. A közönség az operettet igen kedvezően fogadta. A nő főszerepében a színház bájos szubrette-primadonnája Perényi Margit kisasszony aratott szép sikert pompás játékkal és brilláns énekeivel.

* Hangverseny. A Telefon Hírnemű hólapp (hétfőn) este fényes *húzi hangverseny* rendez, előfizetői szárazkötésű. Az érdekes és változatos műsora koncertben ének- és zeneszámok előadásával, valamint felolvasással közreműködnek: Barócsi Irén, Koröni Mariska, Canner Lajos, dr. Pap Zoltán, Váradai Sándor, Kerész Odön, Mayer N. Kezdetre fél 9 órakor lesz. Utána 11 óráig cigányzene lesz hallható a kagylókön.

MULATSÁGOK.

*) A kereskedő ifjak társulata március 11-én segélyalapja javára táncestetélyt tart a Royal-sálló termeiben, melyre már megkezdte a meghívók elküldését. A bizottság élén a főváros legelőkelőbb kereskedői állanak, akik a rendezéssel mindent elkövetnek, hogy a fényesnek ígérkező estét pótolják az ez évben elmaradt kereskedelmi bált.

*) A kelenföldi magyar asztaltársaság március 4-én a kelenföldi Mattoni-féle Erzsébet sösföldi vendéglőjének összes helyiségeiben zártkörű jelmezes estét rendez.

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Költők Albuma. Hatalmas kvart-kötet fekszik előttünk, újszerű, magyar stílusú díszkötésben: Radó Antal kitűnő antológiája, a *Költők Albuma*, amely rövid idő alatt már két kiadást ért s amely annál a szakavatottságnál fogva, mellyel szerkesztve van, ezer meg ezer példányban terjed el mindenütt, ahol szeretik a magyar költészetet. Az előttünk levő díszmű ennek a munkának új, harmadik kiadása. Igen szerencsés volt az a mód, mellyel a kiadócég az anyaggal bánt tudott. E könyv nemcsak mai költőink, hanem festőművészeinknek is mintegy antológiája. Nem egy művészt kért tehát fel a munka illusztrálására, hanem azt akarta, hogy részt vegyen e feladatban minden kiválóbb művészünk. Meg is tudott e célra nyerni harmincöt magyar festőművészt, köztük Bibari Sándort, Csók Istvánt, Ferenczy Károlyt, Grünwald Bélát, Mannheimer, Márk Lajost, Olgayt, Réti Istvánt, Szlányi stb. Így jött létre az a harmincöt szebbnél-szebb művész alkotás, melyek a könyvet díszítik és melyek közül nem kevesebb mint huszoneg nagyrészt heliogravure útján van a legnagyobb tükölyvel sokszorosítva. A *Költők Albuma* e gyönyörű kiadása kapós könyv lesz az ideai magyar könyvpiacnak, annál is inkább, mert a kiadócég, Lampel Róbert (Wodiáner F. és fia) cs. és kir. udv. könyvkereskedés Andrásy-ut 21., igen előnyös részletfizetési módokat mellett is szállítja. Megrendelhető a *Budapesti Napló* kiadói hivatalában.

○ A művészi nevelés a középiskolában. Irta László Béla. Budapest, 1899. az Athenaeum nyomása, 32 oldal.

EGYESÜLETEK.

(A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület) ma délelőtt tartotta XII. évi rendes közgyűlését gróf Andrássy Aladár elnökölte alatt a tagok nagy rész-vételével. A közgyűlési jelentés, mely első sorban a királyné haláláról emlékezett meg szép szavakban, köszönetet mondott a főváros tanácsának

azért az áldozatkészességért, amellyel lehetővé tette, hogy az egyesület épületét kibővíthették. Ebben a pőtépleületben helyezik el ideiglenesen a szegény betegeteket és epileptikusokat. A jelentés hálásan emlékezik meg az adakozókról is, akik a lefolyt évben nagyban hozzájárultak az egyesület tőkéjének gyarapításához.

Az évi jelentés felemlíti, hogy a lefolyt évben 13.071 rendes szolgálat, mozgóóráségi pedig 2184 volt. A lefolyt évben nyújtotta az egyesület fennállása óta a 100.000-ik segítséget, amely alkalomból pályadíjakat tüzött ki. Az egyiket dr. Aczél Károly kebelbéli orvos, a másikat Lichtmann Viktor szigorló nyerte el. A lefolyt évben 21 főmegeszerencsétlenség volt 263 sebesüllet. A jelentés mely szakvakban emlékezik meg a működő tagok önfeláldozó működéséről s javasatára a közgyűlés a következő kitüntetéseket eszközölte: Ezüstéremmel tüntette ki: Natonok Jenőt, Noszlópy Gyulát, Fodor Rezsőt, Radó Mór, Goldhammer Zoltánt, Rudnay Imrét, Bronz-éremmel: Palfy Sándort, Fábian Bélát, Blau Bélát, Reismann Lászlót, Parassin Józsefet, Schwarz Tivadart s László Ödönt. Dícsérő oklevelet kaptak: Ott Gusztáv, Obál Ferenc, Körpel Sándor, Kohn Oszkár, Schüller Károly. Dícsérőket nyertek: Friedmann Géza, Vaszary Nándor, Boóozsly Ervin, Frisch Adolf, Klein Jenő, Schichtanz Ignác, Spitzer Béla, Ladányi József.

Áttérve a pénzügyi dolgokra, az összes vagyon 156.983 forint, amelyből a teher 24.298 forint. Tiszta vagyon tehát 131.785 forint. A jelentés tudomásul vétele s a felmentések megadására után megegyeztek a választásokkal, amelynek eredménye a következő. Elnök: gróf Andrássy Aladár, első alelnök Gelléri Szabó János, második alelnök Gerlóczy Károly. Választottak 47 tagot a választmányba. Az elnök azután bejelentette a közgyűlésnek, hogy lovac Falk Zsigmond, aki az egyesület pénzügyi ügyeit tizenegy éven át végezte, tekintettel elfoglaltságára s egészségi állapotára, a pénztársaság tisztről lemondott. Szép szavakban emlékezett meg Falk faradhatlan tevékenységéről, mire a közgyűlés köszönetét fejezte ki. Helyébe pénztársaság a választmány Wuk Gyulát választotta meg, az igazgatóság tagjai közé új tagoknak Massanek Rezsőt és Fuchs Lajost választották be. Azután a választmány nevében dr. Klein Fülöp, a működő tagok nevében pedig Frankl Oszkár mondtak köszönetet az elnöknek, mire a közgyűlés veget ért.

(A Jogász-Egyesület) szombati ülésében tartotta dr. Katona Mór kassai jogtanár előre hirdettet előadását, a rangelsőbbség átengedéséről, szép számú hallgatóság előtt. Az érdekes és világos előadás, noha sok finom jogi distinkciót tart föl, mindvégig leköltötte a hallgatóság figyelmét. Egészen új szempontok domborodtak ki fejtegetéséből. Általában vita nem támadt a kérdés fölül, mert ily kihagyozott jogi tételre és levezetésekre nem könnyű első hallás után állást foglalni. Egy részlethez hozzáférő Borna Ignác táblabíró és Csillagh egyetemi tanár, a teileikönyvi rendtartás előadója. Az előző Vécsey Tamás azután bozárván a vitát, köszönetet mondott az előadónak érdekes és sokban tanulságos fejtegetéséért. Az érkezőek legközelebb a Jogász-Egyület kiadványai közt fog megjelenni.

TÁVIRATOK.

A franciaországi események.

Páris, február 26.

Loubet köztársasági elnök ma a nemzeti republikánus egyesület választmányát fogadta, arra ösztönözte az egyesületet, hogy a republikánus nevelés és megnyugtató művet folytassa és kijelentette, hogy semmi sem fogja őt visszariasztani attól, hogy hivatását, mint a republikánus alkotmány védője, teljesítse.

Páris, február 26.

A lapok azt hiszik, hogy a vizsgálat a Dérouléde-ügyben még néhány napig fog tartani. A *Matin* szerint a hazafias liga helyiségében tartott házkutatások kiderítették, hogy Dérouléde eljárása nem vezethető összees-küvesre vissza, sőt ellenkezőleg Dérouléde spontán elhatározásától önállóan cselekedett.

Paris, február 26.

Guerin, az Antijui igazgatója, André, Buffet, Devaux, Robert de Chevilly, gróf Sabran-Pontevès, Georges Thiebaut, Manicourt, az orléansi herceg titkára, Dubuc, az antisemita ifjúság elnöke és mások lakásán házkutatást rendeltek el. Ezek a házkutatások a rendőrprefektus által kiadott meghatalmazás alapján történtek, amely azt mondja, hogy a rendőrprefektushoz érkezett jelentésekből kiderült, hogy az antisemita liga néven fennálló egyesület működése a büntető törvénykönyv 291. §-ába ütközik. A meghatalmazást kísérő bizalmas iratban a rendőrprefektus azt mondja, hogy a kutatás főképp az okiratokra irányuljon, amelyek arra vallanak, hogy az antisemita liga és elágazásai politikai üzemeket folytattak a royalista és bonapartista komitékkel vagy más ligákkal.

Páris február 26.

Ma délután néhány tüntető ibolya-bokrétát akart letenni a Vendome-oszlopra, de a rendőrség megakadályozta terveket. Rendzavarás nem történt. A *Temps* jelentése szerint az antisemita liga helyiségében lefoglalt iratok közt levelek voln-

nak Esterházytól és másoktól, amelyekben különböző akció-terveket hoznak javaslatba.

Torino, február 26.

Fülöp orléansi herceg ma este ideérkezett.

Kairó, február 26. Ideérkezett jelentés szerint Taihi, a dervisek vezére 16.000 ember élén Omdurman felé nyomul előre. Az a hír, hogy az angol-egyiptomi sereg vereséget szenvedett, nem nyer meggyőztetést. Valószínű, hogy a nilusi hadsereg nem-sokára előrenyomul Darfur és Cordofán felé.

Cettinje, február 26. Kuczyński lovac osztrák-magyar miniszterezidens ma ünnepélyes kihallgatáson átadta visszahívó levelét a fejedelemnek. A palota előtt a csapatok katonai tisztelegéssel üdvözölték a miniszterezidens s a zenekar az osztrák néphimnuszot játszotta. A fejedelem Kuczyński lovacnak a Danilo-rend nagykeresztjét adományozta. Ma este a palotában ebéd volt a miniszterezidens tiszteletére.

Bűnbakok kerestetnek.

Madrid, február 26. Cervera tengernagy a szenátus igazoló bizottsága előtt fenntartotta azt az állítást, hogy ő feljogosítotttnak tartotta magát arra, hogy helyét a szenátusban elfoglalja, minthogy nem indítottak bírói eljárást ellene. Cervera kijelentette továbbá, hogy ha bűnnek tekintik a hajóraj elpusztulását, azért a felelősség a kormányt terheli, amely őt akarata ellenére küldte az Antillákhoz. A tengernagy hozzátette, hogy könnyezve olvasta azokat az üdvözlőket, amelyeket kapott, amikor szerencsésen Santiago de Cubába érkezett, mert előre látta a katasztrófa bekövetkezését.

Madrid, február 26. (A kamara ülése.) Correa hadügyminiszter kifejté, hogy az utolsó háborúban a tisztek osztoztak a legénység szenvedéseiben. Aránylag több tiszet esett el, mint közkatonára.

Anton tengerészeti miniszter visszautasítja a haditengerészet ellen emelt vádakat és azt mondja, hogy ha parlamenti vizsgálat kérnének, az mindre teljes világosságot derítene.

Montes tábornok visszautasítja azokat a vádakat, amelyekkel a hadsereget illeték és felhívja a miniszter, hogy terjeszse elő a Kubával és a Filippi-szigetekkel folytatott egész háborúra vonatkozó pörnek az iratát, bizonyosságául annak, hogy a bűnösök mind elnyerték büntetésüket. Azt kéri a szónok Silvea, Gamara, Sálmeron, Moré és Romero Robledo képviselők, vajon azt hiszik-e, hogy a hadsereg elszakadt az országtól. A tábornokoknak tudniuk kell, hogy melyik pártba csatlakozzanak. (Élénk ellentmondás.)

Romero Robledo közbekiall: Ez provokáció, a melyet vissza kell utasítanunk! (Élénk tetszés és zaj.)

Montes tábornok: Ez nem provokáció. (Nagy zaj.)

Romero Robledo: Ön zendülést provokál.

Az elnök felkéri Montes tábornokot, hogy beszédét ne folytassa.

Gamazo kifejti, hogy miért lépett be a kabinetbe. Beszédét hétfőn fogja folytatni.

Erre az ülést bezárták.

A bolgár fejedelem születésnapja.

Szofia, február 26. Ferdinánd fejedelem születésnapja alkalmából a székesegyházban Tedeum volt, amelyen a Szófiában lévő miniszterek, a diplomáciai kar tagjai, a polgári és katonai méltóságok és nagy közönség volt jelen. Ferdinánd fejedelem gyöngékedése miatt nem jelenhetett meg.

Báró Calice a szultánnál.

Konstantinápoly, február 26. Hír szerint a szultán, aki tegnap a szelamlík után báró Calice osztrák-magyar nagykövetet kihallgatáson fogadta, kijelentette a nagykövet előtt, hogy oly rendelkezéseket fog tenni, amelyek a közigazgatás és igazságszolgáltatás teljes pártatlanságát, a büntetők gyors megbüntetését és jóvátételét valamint a törvények lelkiismeretes végrehajtását minden hatóság részéről biztosítani fogják.

A Fülöp-szigetek.

Washington, február 26. Hír szerint szükségnek tartják, hogy az Oregon hadihajó Manila előtt legyen, hogy a filippinók lássák az amerikai hadsereg erejét.

Devey tengernagy azt jelenti, hogy a *Petra* cirkáló hajót Cuba szigetéhez küldte, hogy az amerikai uralmat ott életbe léptessék.

Madrid, február 26. Manilából érkezett hivatalos távirat szerint a helyzet ott nagyon komoly. Az idegen hadihajók csapatokat szállítottak partra. Rioz tábornok elhagyja Manilát és Zamboangába megy.

Washington, február 26. Otis tábornok táviratozza Manilából tegnap kelettel: Teljes nyugalom van. A viszonyok alakulata kedvező. Aggodalomra nincs ok. Egy kis csapatot Cebuba küldök, amelyet a hajóhad elvonulás nélkül elfoglal.

Színházak, szórakozó helyek.

NEMZETI SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi február hó 27-én.
A vasgyáros.
Színmű 4 felvonásban. Írta Ohmet György. Fordította Fáy J. Béla.
Személyek:
Baoulioné Lendvayné Sophie, neje Nagy I.
Claire, leány Török L. Durblay Minályfi
Octave fia Dorós Susanne Ligeti J.
Büny herceg Császár Moulinet Ujbázi
Préfent báró Hetényi Athenais Maróthy
Kezdeté 7 óraker.
Kedden Hírnéj dalai.

M. KIR. OPERAHÁZ.
Hétfő, 1899. évi február hó 27-én.
Mária.
Kedden Lohengrin.

VÁR-SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi február hó 27-én.
A hugonották.
Nagy opera 4 felvonásban. Zenéjét szerzte Meyerbeer. Szövegét írta Scribe.
Személyek:
Vale's Blätterbauer Marcel Ney D.
Valentino Györgyné S. Bris Kornay
Urban Payer De Nevers Várady
Udvarhölgy De Ponty Maurever Mihályi
Egy hölgy Róza L. Tavannes Dalnoki
De Nangis Larizza De Cassé Szabó
Kezdeté 7 óraker.
Kedden zárva.

VIGSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi február hó 27-én.
Trilby.
Színmű 4 felvonásban. Georgos du Maurier után írta Paul M. Potter. Fordította Fáy J. Béla.
Személyek:
Trilby Varsányi Gacko Beregi
Talbot Góth Vinárné Nikó
Alister Balassa Antony Rónaszéki
Bagot Tapolezai Lorimer Bárdi
Rochemartel Szerényi Thomas Bagot Gyöngyi
Lafarce Gyöze Mrs. Bagot Hunyadi
Svengali Fenyvesi Kaw Kazalozky
Kezdeté 7 1/2 óraker.
Kedden Dr. Papi és Hajnali vendég (először).

NÉPSZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi február hó 27-én.
Diákfiasszonyok.
Operett 2 felvonásban. 4 képből. Írták Gavouit és Cottens. Fordította Makai Emil. Zenéjét szerzte Louis Varney.
Személyek:
Eleonóra Csatai Lucien Szirmai
Marguerite Blana S. Georges Vidor
Daisy Kury K. Calicot Kiss M.
Marcelle Szegő Fíne Barna
Geneviève Mátrai Pelopidas Németh
Hortense Melkocs Griffrard Ujvári
Hélène Harmath Antoinette Bárdy
Blanche Bernát Báró Cossu Solymosi
Germaine Baán Ponpon Gasi
Houlén költő Tollagi
Kezdeté 7 óraker.
Kedden Tündérek Magyarhonban.

MAGYAR SZÍNHÁZ.
Hétfő, 1899. évi február hó 27-én.
A Gyurkovics lányok.
Életpép 4 szakaszban. Írta: Herczeg Ferenc.
Személyek:
Gyurkovicsné Szélessy Liza Haller
Katalina Róza Klári Vrádi
Sári Aranyossy Radványi Molnár
Ella Sillke Gida Rózsahögyi
Mici S. M. Horkay Ráthonyi
Terka Galambos Sándorfy Fűredi
Kezdeté 7 1/2 óraker.
Kedden Aranylakodalmom.

Somossy Mulató
Albrecht Ferenc, bérlelő.
Kezdeté 8 óraker, vége 12 óraker.
Ma
RECLAM ASSZONY.
La belle D'ARGENT
LARS-LARSEN LEÁNYOK.
Valamint az összes műerek.
Holnap, kedden, február 28-án:
Holzer Jakab jutalomjátéka.
Március hó 1-én. Először:
A zene-kovácsműhely
vagy
Szalón és műhely
osodás metamorfózis jelenet.
Hilaris és Tordants
kedvelt duettisták a BARNUM-féle világhírű dog-kutyákkal.

Omnibusz- közlekedés.
Legelőnyösebb a
havi bérlet,
mely a
hó minden napján
megkezdhető.
Székesfővárosi Közlekedési Vállalat.
Városi iroda: Akadémia-utca 6. szám.

Házasság.
40 éves r. k. özvegy háztulajdonos évi 4000 korona jövedelemmel nősülni óhaj. 30-40 év közti lányok, vagy özvegyek, kiknek szándékuk komoly, irjanak e laphoz „Gépmester” jelleg alatt.

Kiss József összes költeményei.
Első teljes kiadás, mely a Jehova és mese a varrógép-ről című hosszabb költeményeket is tartalmazza. Ara a költő arcképével díszes vászonkötésben 1 frt 50 krajcár.
Ez a legjobb, legolcsóbb a legkedveltebb ALKALMI ajándék.

Fiatl. szép uriaszonymál csendes, nyugalmas, tiszta szobát keres fiatal, jókedélyű államhivatalnok. Esetleg ellátással. A lakás lehet Budán vagy a városiget táján is. Levél „Állandó otthon” címen a kiadóhivatalba keretlik. 2151

Ügyes szabónő
mérésélt díjazásért ajánlkozik házakhoz és házon kívül is a legújabb divatruhákat elkészítésére. Cim a kiadóban. 2087

Női- és gyermekruha varrású üzletkebe, valamint privát a legújatosabb áron készitek. Cim a kiadóhivat. 2142

ÉRDEKES KÖNYVEK olcsó áron!!
Pierre Louys: Az araszony bolondja. Fordította: Dr. Róza Géza 1 frt.
— „Aphrodite” Ford. Dr. Róza Géza 1.80
Prevost Marcel: Fél-szüzek. Fordít. Dr. Róza Géza —.60
— Juliette házassága F. Dr. Róza G. —.50
— A nazarethi szűz F. Dr. Róza G. —.50
— Árjegyzék ingyen és bérmentve.
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában
József-körút 15.
2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beklüldése ellenében teljesíthetnek.

Egy teljesen felszerelt asztalos műhely olcsón eladó. Cim a kiadóban. 2143

Szép írásu
hivatalnok bármilyen írásbeli munkát elvállal, másolásokat nemetül és magyarul szerény díjazás mellett. Cim a kiadóban. 5005

Fiatl leány
bármilyen irodai foglalkozást keres, ki a Yost-féle gépiráshoz is ért. Cim a kiadóhivatalban. 3470

Kiadó nyárára
idősebb magányos hölgy részére egy cinosan burroztott szoba egy Herminant nyaralóban. Jó gondozást, esetleg teljes ellátást is ad jutányos ártért. Cim a kiadóban. 2133

Galton.
Kedves sorait igen köszönöm. Még biztossabban megyünk, csak kérem a találkozás helyét bárhová meghatározni. Epedve várja hű Margitja. 2167

Olcsó arany és ezüsteladás,
valamint a legjobb 6k-szertárgyak, u. m.: arany férfi láncok grammja 85 kr., arany fűzfűrés 16 frt, arany női órák 10 forint, gyémántgyűrűk, fülbevalók, broszok, 6 frt 50 krajcártól kezdve.
12 darab vadoi ezüst evőeszköz 6 frt 25 kr., étkezőeszközök 12 személyre 140 frt, 6 személyre 75 frtól kezdve.
Girandolok, gyertyatartók, tálcák és e szakmába vázó cikkek grammja 6 kr, minden darab hivatalos fényképpel van ellátva. Veszünk zálogházi cédulákat.
Grünberger A. Béla örökös.
Budapest, Városház-tér 9. (Harris-bazár) l. em., ajtó 23. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Hírneves gyártmányu zongorák és pianinók
a legújabb választékban a **Zenepalotában,** Sternberg Armin és Testv. és. és kir. udv. szállítók zongora-termeben: Kossuth Lajos-utca 22. sz. (Károlyi-körút sarkán.) Zenepalota.
Vidékre árjegyzéket díjmentesen küldünk.

Minden házi-asszony
vegye meg **Zilahy Agnesnek valódi magyar szakácskönyvét, mely teljes házi-életrészt is tartalmaz. Az ára igen szépen beklöve 1 frt 80 kr.**
Megrendelhető a „Budapesti Napló” kiadóhivatalában
2 frtig terjedő megrendelések csakis az összeg előleges beklüldése ellenében teljesíthetnek.

Mindenütt díszítik a híres **NACHLEID-féle kecskeméti arckenöcsöt.**
Hatása a kecskeméti nővényszappannal oly meglepő és olcsó, melyet e téren sejtő szor meg el sem ér és föltal nem mutat. Egyik jó tulajdonsága, hogy alkalmas utólatás soshem lesz. Egy télyi ára beszedélti utólatással 50 kr. Egy darab kecskeméti nővényszappan 32 kr.
Kapható:
FARKAS IGNÁC
„Mátyás király” című gyógyszerárában
KECSKEMÉTEN.
Bpsten Török József, Egger dr., Raditz R. és Fónagy gyógyszer. uraknál.

Makulatura papír
eladó.
Bővebbet e lap kiadóhivatalában.

Millett betegnek e szer már segített. Kifolyások ellen a SCHNEIDER-féle Santal-Capsulák a legbiztosabbak.
8 nap alatt teljesen kigyógyítanak (uraknál és nőknél) mindennemű húgy-csőfolyásokat, elgyengült férfiak, hólyaggyulladás, megömlést, fehérvérűséget, székelyt, anyaméh-gyulladás. E kapsulák hatásában föltömlőanyagok. Egy doboz ára 2 frt 50 kr. Öreg makulacs betegségeit egy doboz 4 frt bérmentve. Egyedül kapható posta útján:
SCHNEIDER JÓZSEF
gyógyszerésznél,
RESICA, Fő-utca 5. (Újmagyarország.)
Szétklüldés titoktartás mellett történik.

Angolt Cigarettek „The Dido.”
Nevelőnök, gyermekkorászónők és bönnecek ajánl és elho-lyez
Pontellé Intézet Váci-körút 42.

NEW-YORK ÉLETBIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG
Alakult 1845-ben.
Az összes nyeresemények a biztosítottak tulajdonát képezik.
Kivonat az 1898. évi üzleti jelentésből:
Aktívák összege ..... 1.099 millió korona
Évi bevétel ..... 227 " "
1898-ban a biztosítottaknak kifizetett ..... 107 " "
1898-ban költött új üzletek összege ..... 760 " "
Tiszta fölösleg 1898. végén ..... 132 " "
Az 1898-ban a biztosítottaknak kifizetett nyereséyesztalékok összege **14 millió koronára** ruggott.
A New-York a művelt világ összes országában bir fiókokkal.
Referenciák Magyarországon:
Magyar Általános Hitelbank.
Pesti Magyar Kereskedelmi Bank.
Magyarországi vezérigazgatóság:
Budapest, Erzsébet-körút 9-ll. New-York palota.

NINCSEK CUKORKA KÖHÖGES ÉS REKEDTSEG
Mely olyannyira ajánlja lett az orvosoktól, mely olyannyira bevált, mely olyannyira elismerve lett, mely olyannyira be van vezetve, mely olyannyira malátatartalma,
mely oly nagy elismerésben részesült császárok, királyok, hercegek részéről és ki lett tünötte arany- és ezüst-érmekkel; mely olyannyira enyhítőleg és nyálkaföldőzőleg hat és 50 év óta kitünő tulajdonságainál fogva legjobb eredménytel használhatók, miről ezekre monó elismerő nyilatkozatok adnak tanúságot, köztük orvosi szak-tekintélyektől és mint
HOFF JÁNOS MALÁTA-CUKORKAI
Egy doboz ára 10 kr., egy zacskó ára 30 kr.
Kapható az összes gyógyszerárakban, drogna, szemegés és fűszerekáruhásekben. Magyarországi Kizárólagos Fő-
TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárára
BUDAPEST, Király-utca 12 sz.